

မဟာစည်နာယက
အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပံသာဆရာတော်
အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ

ဟောကြားရေးသားစီရင်အပ်သော

သောတာပန်ဖြစ်သည့်အခါ
အကျိုးမြောက်မျိုးရရှိလာ သိကောင်းစရာ

အာနိသံသလ္လတ္တန်တရားတော်

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပံသာ
ရန်ကုန်မြို့။

မဟာစည်နာယက

အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာ ဆရာတော်

အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ

ဟောကြားရေးသားစီရင်အပ်သော

သောတာပန်ဖြစ်သည့်အခါ

အကျိုးခြောက်မျိုးရရှိလာ

သိကောင်းစရာ

အာနိသံသယတ္တန်

တရားတော်

သောတာပန်ဖြစ်သည့်အခါ
အကျိုးခြောက်မျိုးရရှိလာ
သိကောင်းစရာ
အာနိသံသသုတ္တန်တရားတော်

ယနေ့ ၁၃၃၅-ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလပြည့်နေ့ ဖြစ်တယ်။ နံနက်ပိုင်းမှာ ဟောကြားရမည့် တရားတော်က တော်သလင်းလဆန်း (၈)ရက်နေ့က ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်ကိုပဲ ပြန်ပြီး ဟောကြားပါမည်။ ဒီတရားတော်ကို လိုချင်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ရှိနေကြတဲ့ အတွက်ကြောင့် ကြိုးဖမ်းတဲ့ အခါမှာ မပြည့်မစုံဖြစ်သွားလို့ ဒီသီတင်းမှာ ထပ်ပြီးတော့ ဟောကြားရပါတယ်။ “နာဖူးထပ်မံ”၊ မနာရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း နာကြားရအောင်၊ နာဖူးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက စင်စင် ကြယ်ကြယ်ထပ်ပြီးတော့ သိရအောင် ဖြစ်ပါတယ်။ သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ (၄)ပါးနှင့် သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ရရှိအပ်တဲ့ အကျိုးတရား (၆)ပါးကို ဟောကြားပါမည်။

ဒီဘဝမှာပဲ သောတာပန်ဖြစ်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်းအင်္ဂါ (၄)ပါး ရှိပါတယ်။ အဲဒီ

(၂)

သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ (၄)ပါးကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား
တော်မူခဲ့ပါတယ်။

စတ္တာရိ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ၊ သပ္ပုရိသသံသေဝေါ၊ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ၊
ယောနိသောမနသိကာရော၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ၊
လို့ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ = သောတာပန်မဖြစ်သေးသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ လိုက်နာကျင့်ကြံရမည့် သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း
အင်္ဂါတို့သည်။ သပ္ပုရိသသံသေဝေါ = မဂ်ဖိုလ်ရောက်ကြောင်း
သူတော်ကောင်းတရားတို့ကို ဟောဖော်ညွှန်ပြ ဆိုဆုံးမတတ်
သော သူတော်ကောင်း၊ ဆရာကောင်းတို့ကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း
လည်းကောင်း။ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ = မဂ် ဖိုလ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်
သော သူတော်ကောင်းတရားတို့ကို နာကြားရခြင်းလည်း
ကောင်း။ ယောနိသောမနသိကာရော = ကုသိုလ်ဖြစ်အောင်
အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းတတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဓမ္မာနု
ဓမ္မပဋိပတ္တိ = မဂ်ဖိုလ်အားလျော်သော အကျင့်မြတ်ရှိခြင်းလည်း
ကောင်း။ ဘိက္ခဝေ = သံသရာဘေး လာမည့်ရေးကို မျှော်တွေး
ထောက်ဆသိမြင်ကြတဲ့ အို . . . ချစ်သား ချစ်သမီးတို့။
သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ = သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်းအင်္ဂါတို့သည်။
ဣမာနိစတ္တာရိ = ဤလေးပါးတို့ပင်တည်း။ ဣတိ = ဤသို့။
ဘဂဝါ = မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ = ကရုဏာရှေ့သွား

(၃)

ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘုရား။

ဒီဘဝမှာပဲ သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်ချင်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သောတာပန်အဖြစ်ကို လိုချင်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ အတွက် သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်းအင်္ဂါ (၄)ပါး ရှိပါတယ်။

၁။ မဂ်ဖိုလ်ရောက်ကြောင်း သူတော်ကောင်းတရားတို့ကို ဟောဖော် ညွှန်ပြ ဆိုဆုံးမတတ်သော ဆရာကောင်း၊ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲ ဆည်းကပ်နေကြရပေမည်။

၂။ မဂ်ဖိုလ်ရောက်ကြောင်း သူတော်ကောင်းတရား တို့ကို နာကြား နေကြရပေမည်။

၃။ ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းတတ် ကြရ ပေမည်။ မိမိစိတ်ကို ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် အကြောင်းမှန် တွေ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ယောနိသော မနသိကာရ ကုသိုလ် ဖြစ်အောင် နှလုံးသွင်းတတ်ရမည်။

၄။ မဂ်ဖိုလ်အားလျော်သောအကျင့်မြတ် ရှိနေကြရမည်။

ဒီအင်္ဂါ (၄)ပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင် ယခုမျက်မှောက်ဘဝ မှာ သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်ပါတယ် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ ယခုတရားနာ ပရိသတ်များနဲ့တော့ အလွန်လျော်ညီပါပေတယ်။ တရားနာ ပရိသတ်များက သောတာပန်အဖြစ်ကို တကယ်တမ်း လိုချင် နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တယ်၊ တကယ်တမ်းလိုချင်လျှင်တော့ သောတာပန် ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ (၄)ပါး နှင့် ပြည့်စုံမှသာ သောတာပန် အဖြစ်ကို ရရှိနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပေတယ်။ သောတာပန် ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ (၄)ပါးတော့ မပြည့်စုံဘူး၊ သောတာပန် အဖြစ်ကိုတော့ ရချင်တယ်ဆိုလျှင် ရမှရနိုင် ပါ့မလား . . . မရနိုင်ပါဘုရား။

မရရှိနိုင်ပေဘူး။ အဲဒါလေး မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားပါတယ်။ ဆောင်ပုဒ် လိုက်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သူတော်ဆည်းကပ် မြတ်တရားနာ၊ သင့်ရာစိတ်ထား၊
 လျော်ကျင့်များရှိ လေးပါးပြည့်ပြန်၊ သောတာပန်၊
 အမှန်ဖြစ်ကြောင်းတည်း။

(၁)နံပါတ် သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါဖြစ်ပုံ

ဒီဘဝမှာပဲ သောတာပန်ဖြစ်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ သူတော်ကောင်း၊ ဆရာကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်နေကြရမည်။

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက မြတ်စွာဘုရားတည်း ဟူသော ဆရာကောင်းကို မှီဝဲရတာ အကောင်းဆုံးဖြစ်ပေ တယ်။ ယခုတရားနာပရိသတ်များ လက်ထက်ရောက်လာတော့ အကောင်းဆုံးဆရာ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်ရမည့်ဆရာကို ရနိုင်လျှင် ရဟန္တာ၊ မရနိုင်ဘူးဆိုလျှင် အနာဂါမ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်မှ မရနိုင် လျှင် သကဒါဂါမ်၊ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်မှ မရနိုင်လျှင် သောတာပန်၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်မှ မရနိုင်လျှင် ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် မရနိုင်လျှင် နှစ်ပုံဆောင်၊ နှစ်ပုံဆောင် မှ မရနိုင်လျှင် တစ်ပုံဆောင်၊ တစ်ပုံဆောင်တောင်မှ မရနိုင် ဘူးဆိုလျှင် အာရဒ္ဒဝိပဿက ဝိပဿနာတရားကို ကြိုးစားပြီး အားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆရာကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်နေ ကြရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ယခု တရားနာပရိသတ်များ မိမိတို့ ယုံကြည်နေကြတဲ့ ဆရာကောင်း များကို မှီဝဲဆည်းကပ် နေကြတာ သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ (၁)ပါးနှင့် ပြည့်စုံနေ ကြတာ ဖြစ်ပေတယ်။

(၂)နံပါတ် သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါဖြစ်ပုံ

(၂)နံပါတ် အင်္ဂါက မဂ်ဖိုလ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော သူတော်ကောင်းတရားတို့ကို နာကြားနေရပေမည်။ သူတော် ကောင်းတရားများကို နာကြားမှလည်း မိမိအလိုရှိအပ်သော

သောတာပန်အဖြစ်ကို ရောက်သွားနိုင်ပေတယ်။ တရားမနာ
 ရလျှင် မြတ်စွာဘုရား နှင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါမှ တစ်ပါး ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်
 မှ တရားထူး တရားမြတ်များ မရရှိနိုင်ပေ။ သောတာပန်အဖြစ်
 သို့ မရောက်ရှိနိုင်ကြပေ။ ဒါကြောင့် တရားလည်း မနာရပါ
 ဘူးလား . . . နာရပါတယ်ဘုရား။ တရားနာတာဟာ သစ်ပင်
 ငယ်လေးကို ရေလောင်းပေးတာနဲ့ တူပါတယ်။ အလွန်နုနယ်
 တဲ့ သစ်ပင်ငယ်လေးများကို စိုက်ပျိုးထားပြီးလျှင် ရေလောင်း
 ပေးရပါတယ်။ ရေမလောင်းပေးလျှင် ဒီသစ်ပင်ငယ်လေးများ
 ညှိုးခြောက်ပြီး သေလည်း သေသွားနိုင်ပေတယ်။

ဝိပဿနာတရားကို သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်
 အောင် ကြိုးစားအားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ထို
 နည်းတူစွာ တရားနာရပါတယ်။ တရားနာတာ သစ်ပင်ငယ်
 လေးများကို ရေလောင်းပေးသလို ယောဂီ၏စိတ်ကို တိုးတက်
 စေတယ်။ ရွှင်လန်းစေပါတယ်။ တရားတွေက သိပ်ဆိုးနေတဲ့
 အခိုက်အတံ့ တရားနာလိုက်ရလျှင် ယောဂီများ၏ စိတ်တွေ
 ထက်သန်ရွှင်လန်းသွားကြပါတယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး . . . တရား
 မနာရဘူးဆိုလျှင် သစ်ပင်လေးများကို ရေမလောင်းပေး တာနှင့်
 အတူတူပဲ ဖြစ်ပေတယ်။ ယောဂီ စိတ်ဓာတ်တွေကျပြီး ရိပ်သာ
 က ထွက်သွားချင်စိတ်တွေဖြစ်ပြီး၊ ထွက်သွားတတ်ကြပါတယ်။

ထွက်သွားရင်တော့ သစ်ပင်လေး ညှိုးနွမ်းပြီး သေ
 သွားတာနဲ့ တူပေတယ်။ တရားနာပရိသတ်များ သေချင်ပါရဲ့

လား . . . မသေချင်ပါဘုရား။ မသေချင်လျှင် တရားနာရမည် ဖြစ်ပေတယ်။ သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်အောင်၊ တရားထူး တရားမြတ်တွေရအောင်၊ သစ်ပင်လေး၏ အပွင့်အသီးတွေနဲ့ တူတဲ့ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ဉာဏ် သို့ ရောက်သွားရအောင် တရားမနာရပါဘူးလား . . . တရားနာရပါ မယ်ဘုရား။ (၂)နံပါတ်အင်္ဂါကတော့ တရားနာရမည် ဖြစ်ပေတယ်။

(၃)နံပါတ် သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါဖြစ်ပုံ

(၃)နံပါတ် အင်္ဂါက ယောနိသောမနသိကာရော = ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းတတ်ရမည် ဖြစ် ပါတယ်။ ယခုတရားနာပရိသတ်များ အဲဒီလို ကုသိုလ်ဖြစ် အောင် နှလုံးသွင်းတတ်ကြရမည်ဖြစ်ပေတယ်။ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ကောင်းတဲ့အာရုံဖြစ်သည့် ကိုယ်မြင်ချင် ကိုယ်တွေ့ချင်တဲ့ ဣဋ္ဌာရုံတွေနဲ့လည်း တွေ့နေကြရပါတယ်။ မကောင်းတဲ့ အနိဋ္ဌာရုံတွေနဲ့လည်း မတွေ့ချင်လို့မရပေဘူး။ ကိုယ်မြင်ချင် တာ၊ ကိုယ်မကြားချင်တာ၊ ကိုယ်မတွေ့ချင်တာတွေနှင့် တွေ့ နေကြရပါတယ်။

ကောင်းသည့်ဣဋ္ဌာရုံတွေနဲ့ တွေ့ရတဲ့အခါမှာ နှလုံး မသွင်းတတ်လျှင် သာယာတယ်။ နှစ်သက်တယ်၊ စွဲလမ်းတယ်၊ လောဘဖြစ်တယ်၊ လောဘဦးဖိတဲ့ အကုသိုလ်တွေ ဖြစ်တတ်တယ်။

နှလုံးသွင်းတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုလျှင် ဒီလိုကောင်းသည့် ဣဋ္ဌာရုံနှင့် တွေ့ရတာ မိမိ၏ အတိတ် အတိတ်ဘဝတွေက ကောင်းခဲ့လို့ပဲ။ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကံတွေ ပြုခဲ့လို့ ဒီလို ကောင်းကျိုးတွေ နဲ့တွေ့ရတာ။ ဒီလိုကောင်းကျိုးတွေကို နောက်နောင်ဘဝ၊ နောက်နောင်အချိန်ကာလတွေမှာလည်း တွေ့ရပြီး၊ အကောင်းမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားရအောင် ကုသိုလ်တရားတွေကို အားထုတ်မှ တော်မယ်ဟု နှလုံးသွင်းလိုက်လျှင် ယောနိသောမနသိကာရဖြစ်တယ်။ ဣဋ္ဌာရုံကြောင့်လည်း ကုသိုလ်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်ဇောတွေပဲ စောပါတယ်။

မကောင်းသည့် အနိဋ္ဌာရုံတွေနှင့် တွေ့ရသောအခါ နှလုံးမသွင်းတတ်လျှင် ဒေါသ ဒေါမနဿတွေ ဖြစ်လာတတ်ပေတယ်။ အို . . . မတွေ့ချင်တာတွေနှင့် တွေ့နေရတာပဲ နှလုံးမသာယာမှုတွေ၊ ဒေါသ ဒေါမနဿတွေ မဖြစ်တတ်ပါဘူးလား . . . ဖြစ်တတ်ပါတယ်ဘုရား။ ဒေါမနဿ ဒေါသတွေ၊ အကုသိုလ်တရားတွေ ဖြစ်လာတတ်တယ်။ နှလုံးသွင်းတတ်လျှင်တော့ ကုသိုလ်တွေ ဖြစ်လာပေတယ်။ အဲဒီလို မကောင်းတဲ့ အနိဋ္ဌာရုံ အကျိုးပေးတွေနှင့် မိမိတွေ့ရတာ မိမိအတိတ်အတိတ် ဘဝတွေက မကောင်းခဲ့လို့ မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေ ပြုခဲ့မိလို့ ဟု ဆင်ခြင်လိုက်တာနှင့် နှလုံးသွင်း လိုက်တာနှင့် မသက်သာသွားပါဘူးလား . . . သက်သာသွား ပါတယ်ဘုရား။

အဲဒီလို မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်ကံအကျိုးပေးဖြစ်သည့် အနိဋ္ဌာရုံတွေကို ကုသိုလ်တရားနဲ့မှ ကျော်လွန်နိုင်တယ်။

ကုသိုလ်တရားတွေကို ရှေ့ကထက် ဆထက်တပိုး တိုး၍ ပြုလုပ် မှ တော်မယ်ဟု နှလုံးသွင်းလိုက်တာနှင့် တပြိုင်နက် ဘာဖြစ် သွားပါသလဲ . . . ကုသိုလ်တွေ ဖြစ်သွားပါတယ်။ ကုသိုလ် လောတွေ စောသွားပါတယ်ဘုရား။ ကုသိုလ်လောတွေ စောသွား ပေတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ရှေးရှေးဆရာတော်ကြီးများက “ဝိပါက် အမှန်၊ လောအပြန်” ဟု ဆိုရိုးပြုကြပါတယ်။ ဝိပါက်ကတော့ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံများ၏ အကျိုးပေး အမှန်ပါပဲ။ မကောင်းကျိုးတွေ ဆိုးကျိုးတွေကို မြင်နေရတာ အကျိုးပေး အမှန်ပဲ ဖြစ်ပေတယ်။ မိမိက နှလုံးသွင်းတတ်သောကြောင့် လောကတော့ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားပါတယ်။ ကုသိုလ်လောတွေ စောသွားပါတယ်။ သိပ်အရေးကြီးပါပေတယ်။ နှလုံးသွင်းတတ် မှ မိမိ၏ နာမ်အစဉ်မှာ ကုသိုလ်တွေ တည်ရှိနိုင်ပေသည်။ ကုသိုလ်တရားတွေ တည်ရှိမှသာ မိမိအလိုရှိအပ် တောင့်တအပ် သည့် အပါယ်တံခါးပိတ်တဲ့အဆင့် သောတာပန်အဖြစ်ကို ရောက်သွားနိုင်ကြပါပေတယ်။

ဒီလိုမဟုတ်ဘူး . . . သောတာပန်အဖြစ်ကို အလွန် လိုချင်ပါတယ်။ မိမိ၏ နာမ်အစဉ်မှာ အကုသိုလ်တွေနဲ့ပဲ ရောထွေး နေတယ်။ အကုသိုလ်တွေကပဲ လွှမ်းမိုးထားမယ်ဆို လျှင် သောတာပန်အဖြစ်ကို ရမှရနိုင်ပါ့မလား . . . မရနိုင်ပါ ဘုရား။ တရားထူး တရားမြတ်နဲ့ အကုသိုလ်ဆိုတာ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ပေတယ်။ ဒါ့ကြောင့် သောတာပန်အဖြစ်

ကို ရောက်ချင်ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိမိတို့၏ စိတ်ကို ကောင်းရာဘက်မှာထား၍ ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းတတ်ကြရပါတယ်။ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်လည်း သောတာပန်ဖြစ်ခြင်း၏ တတိယမြောက် အင်္ဂါတစ်ပါးပင် ဖြစ်ပေတယ်။

(၄)နံပါတ် သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါဖြစ်ပုံ

(၄)နံပါတ်အင်္ဂါက ဓမ္မနုဓမ္မပဋိပတ္တိ = မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် အားလျော်တဲ့ အကျင့်မြတ် ရှိကြရမည် ဖြစ်ပေတယ်။ တရားနာ ပရိသတ်များ အမြဲတမ်း မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်းပြီး ကောင်းမှု ကုသိုလ်တွေ မပြုကြပါဘူးလား . . . ပြုကြပါတယ်ဘုရား။ ဒါနပြုတဲ့အခါမှာလည်း -

ဣဒံ မေ ဒါနံ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

မေ = ကျွန်ုပ်၏။ ဣဒံဒါနံ = ဤဒါနသည်။ မဂ္ဂဖလ နိဗ္ဗာနဿ = မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏။ ပစ္စယော = အကြောင်းသည်။ ဝါ - အထောက်အပံ့ကောင်းသည်။ ဟောတု = ဖြစ်ပါစေသတည်း။

မိမိလှူရသော ဒါနကုသိုလ်သည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏ အထောက်အပံ့ကောင်း ဖြစ်ပါစေဟူ၍ ဆုတောင်းကာ လှူဒါန်း လိုက်သောဒါနသည် မဂ်ဖိုလ်အားလျော်သော ဒါနဖြစ်ပေတယ်။

ဣဒံ မေ သီလံ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

မေ = ကျွန်ုပ်၏။ ဣဒံသီလံ = ဤသီလသည်။ မဂ္ဂဖလ
နိဗ္ဗာနဿ = မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏။ ပစ္စယော = အကြောင်းသည်။
ဝါ - အထောက်အပံ့ကောင်းသည်။ ဟောတု = ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဤကဲ့သို့ သီလဆောက်တည်သော အခါမှာလည်း
မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်အားလျော်သော သီလကုသိုလ်ဖြစ်အောင်
ဆောက်တည်ကြရပါသည်။ ယခုတရားနာပရိသတ်များ
ဆောက်တည်တာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်အားလျော်တာ များကြ
ပါသည်။

မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နှင့် အလျော်ဆုံးအကျင့်

မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နှင့် အလျော်ဆုံးကတော့ ဝိပဿနာ
အကျင့်မြတ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ယခုတရားနာပရိသတ်များ
အချိန်ရသမျှ ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်နေကြရပေတယ်။
နည်းမှန်လမ်းမှန် အားထုတ်တတ်ဖို့ပဲ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူး
တော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက နည်းမှန်လမ်းမှန်
အားထုတ်တတ်အောင် အကျဉ်းချုပ်ရော အကျယ်တဝင့်ရော
ညွှန်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဆောင်ပုဒ်များဖြင့် အကျဉ်းချုပ်ညွှန်ပြခဲ့တာ
အလွန်ပဲ သဘောကျစရာ ကောင်းပါတယ်။

ဝိပဿနာ ရှုကွက်

ဆောင်ပုဒ်ကလေးတွေ လိုက်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ ဝိပဿနာ၊ ဉာဏ်ဆိုတာ၊ ဘယ်ဟာရှု၍ ဖြစ်သနည်း။

ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်အောင် ဘယ်ဟာကို ရှုရမှလဲ
ဟု ဝိပဿနာ ရှုကွက်များကို ထင်ထင်ရှားရှား သိစေလိုတဲ့
အတွက်ကြောင့် အမေးထုတ်တာပါပဲ။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ စွဲလမ်းနိုင်ရာ၊ ငါးခန္ဓာ၊ မှန်စွာရှု၍ ဖြစ်သတည်း။

စွဲလမ်းနိုင်ရာ ငါးခန္ဓာဆိုသည်မှာ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်
စွဲလမ်းနိုင်ရာဖြစ်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဖြစ်တယ်။ အဲဒီ
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးကို ရှုရပေမည်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဆို
တာ ဘယ်မှာလဲဆိုတော့ မိမိခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာလည်း ရှိတယ်။
သူတစ်ပါးခန္ဓာကိုယ်မှာလည်း ရှိကြပေတယ်။ ဘယ်သူ့ခန္ဓာမှာ
ရှိတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို ရှုရမှလဲ ဟု မသိတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ က
ဘာသာခြားတွေ၊ နိုင်ငံခြားသားတွေက မေးကြလျှင် တရားနာ
ပရိသတ်များ မဖြေရပါဘူးလား . . . ဖြေရပါတယ်ဘုရား။
ဘယ်သူ့ခန္ဓာမှာရှိတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို ရှုရမှလဲ . . . မိမိခန္ဓာ
မှာရှိတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို ရှုရပါမယ်ဘုရား။

မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ ရှုရပုံ

တရားနာပရိသတ်များ အတော့်ကို နေရာကျနေပါပြီ။ မိမိခန္ဓာမှာရှိတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို ရှုရမှာ ဖြစ်ပေတယ်။ သူတစ်ပါး ခန္ဓာမှာရှိတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို မှန်းဆပြီး သွားရှုနေလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်မှဖြစ်ပါ့မလား . . . မဖြစ်ပါဘုရား။ ကိုယ့်ခန္ဓာမှာ ကိုယ်ရှုရမယ်လို့ မသိရပါဘူးလား . . . သိရပါတယ်ဘုရား။ ကိုယ့်ခန္ဓာမှာ ကိုယ်ရှုလို့ မြင်လာလျှင် သူတစ်ပါးခန္ဓာတွေလည်း ဒီအတိုင်းပဲလို့ သိသွားတဲ့အခါ စွဲလမ်းပါတော့မလား . . . မစွဲတော့ပါဘုရား။ တရားသဘောတွေမြင်ပြီး ကိုယ့်ခန္ဓာကို မစွဲလမ်းတော့လျှင် သူတစ်ပါးခန္ဓာကိုယ်ကိုလည်း မစွဲလမ်းနိုင်တော့ပေဘူး။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ခန္ဓာမှာ ရှေးဦးစွာ ရှုရပေမည်။

ဝိပဿနာရှုခြင်း၏ အကျိုး

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဘယ်အကျိုးငှာ၊ ထိုခန္ဓာ၊ ဘယ်အခါရှုအပ်ပါသနည်း။

ဘယ်အကျိုးရလိုတဲ့အတွက်ကြောင့်၊ ဘယ်အကျိုးကို မျှော်ကိုးပြီး ဝိပဿနာ ရှုရတာလဲဟု ဘာသာခြား၊ နိုင်ငံခြားသားတွေက မမေးလာနိုင်ပါဘူးလား . . . မေးလာနိုင်ပါတယ်ဘုရား။ ဒီခန္ဓာငါးပါးကို ဘာအကျိုးလိုလားလို့ ရှုရတာလဲဟု ကလေးသူငယ်များ၊ ဘာသာခြား၊ နိုင်ငံခြားသားတွေက မေးလာ

နိုင်ပါတယ်။ မေးလာခဲ့သော် အကြားအမြင်တွေ ပေါက်ချင်လို့
ဝိပဿနာ ရှုတာလား . . . မဟုတ်ပါဘုရား။ လူငယ်တစ်
ယောက်က မေးဖူးပါတယ်။ ကျောင်းသားလေးဖြစ်ပါတယ်။
တပည့်တော် ဝိပဿနာ တရားတော့ အားထုတ်ချင်တယ်၊
ဘယ်နှစ်ရက်လောက် အားထုတ်ရင် အကြားအမြင် ပေါက်နိုင်
ပါသလဲဘုရား . . . ဟု မေးဖူးပါတယ်။ မမေးတတ်ပါဘူးလား
. . . မေးတတ်ပါတယ်ဘုရား။

အဲဒီအကြားအမြင် အကျိုးတွေရလိုလို့လားဆိုတော့
. . . မဟုတ်ပေဘူး။ စီးပွားဥစ္စာ၊ ရတနာတွေ တိုးတက်လာ
ဖို့ရာ ဝိပဿနာတရား ရှုရတာလားလို့ မေးရင်လည်း . . .
မဟုတ်ပါဘုရား။ မဟုတ်ပေဘူး။ ဘာအတွက်ရှုရတာလဲ ဆိုလျှင်-

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ မစွဲဖို့ရာ၊ ဖြစ်ဆဲမှာ၊ မှန်စွာရှုရပါသတည်း။

ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို မစွဲလမ်းရအောင်၊ မစွဲနေရအောင်
ရှုရတာဖြစ်ပေတယ်။ မစွဲလမ်းဘူးဆိုတာ ပါဠိလို ဝိရာဂ =
တပ်မက်ခြင်းကင်းတာ၊ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို တပ်မက်ခြင်း
ကင်းသွားပါတယ်။ ဝိရာဂ က နေပြီးတော့ ဝိမုတ္တ =
လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ ဝိရာဂ ရှိမှ ဝိမုတ္တဖြစ်
တယ်။ ရာဂတွေဖြစ်နေလျှင်၊ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို စွဲနေလျှင်
ဝိမုတ္တ = လွတ်မြောက်တဲ့ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပါ့မလား . . .

မရောက်နိုင်ပါဘုရား။ ဝိရာဂ = စွဲခြင်းမှ ကင်းဖို့ရာအတွက် ရှုရပါတယ်။ စွဲခြင်းမှ ကင်းသွားလျှင် ဝိမုတ္တ = လွတ်မြောက် ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားနိုင်ပေတယ်။

ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်၌ ရှုရပုံ

ဖြစ်ဆဲမှာပဲ ရှုရပေမည်။ ရှုရမည့်အချိန်က ဖြစ်ဆဲမှာ ပင် ဖြစ်ပေတယ်။ ယခုတရားနာပရိသတ်များ သိထားပြီးသည့် အတိုင်း လွန်ခဲ့ပြီးသော အတိတ်ကာလ၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊ မရောက်သေးသည့် အနာဂတ်ကာလ ဟူ၍ ကာလဘယ်နှစ်မျိုး ရှိပါသလဲ . . . (၃)မျိုးရှိပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီကာလ (၃)မျိုးထဲ က ဝိပဿနာကို ဘယ်အချိန်မှာ ရှုရမှာလဲဆိုလျှင် ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်အခိုက်အတံ့မှာပင် ရှုရပေမည်။ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ် တော်တိုင် ဟောကြားခဲ့တာကို ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တရားနာပရိသတ်များနှင့် ပါဠိ ဘာသာ မကျွမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ဆောင်ပုဒ်များ နှင့် ဖွင့်ပြခဲ့ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ အတိတ်အဟောင်းကိုလည်း မပြန်နဲ့၊ အနာဂတ် အသစ်ကိုလည်း မကြံနဲ့၊ ဖြစ်ခိုက်ရုပ်နာမ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အမှန်မလွတ်အောင် ရှုမှတ်ပါ။

2
A

အတိတ်အဟောင်းတွေကိုလည်း ပြန်ပြီး စဉ်းစား၍ ရှုမှတ်မနေပါနဲ့၊ အတိတ်က ဖြစ်ခဲ့ပြီးတဲ့ တရားတွေက မရှိတော့ပေ၊ မရှိတာကို သွားရှုနေလျှင် တရားရပါ့မလား . . . မရနိုင်ပါဘုရား။ သမာဓိတောင် မဖြစ်နိုင်ပေဘူး။ မရှိတာကို သွားရှုနေ၍ သမာဓိတောင် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အနာဂတ် အသစ်တရားတွေကလည်း မရောက်သေး၍ မရှိသေးပေ၊ မရှိသေးတဲ့ တရားတွေကို မျှော်မှန်းပြီး သွားရှုနေလျှင် သမာဓိ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား . . . သမာဓိ မဖြစ်နိုင်ပါဘုရား။ သမာဓိမဖြစ်လျှင် ဝိပဿနာ ဉာဏ်လည်း မဖြစ်ပေ။ ဝိပဿနာဉာဏ်မဖြစ်လျှင် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ မရောက်နိုင်ပေ။ ဒါကြောင့် အတိတ်နှင့် အနာဂတ်ကို စွန့်ခွာပြီး ဖြစ်ဆဲမှာ၊ ဖြစ်ခိုက်မှာ၊ ရှိတဲ့ ရုပ်နာမ် တရားများကို ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့် မလွတ်တမ်း ရှုမှတ်ကြရပေမည်။

ဝိပဿနာရှုရမည့် အချိန်ကာလက ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်မှာ ဖြစ်ပေတယ်။ သူကလည်း ဝိပဿနာရှုကြတဲ့အခါမှာ အရေးအကြီးဆုံးတစ်ခုပါပဲ။ တစ်ဆံချည်၊ တစ်စက္ကန့်လောက် လွဲသွားလျှင် တရားတွေ မရှိတော့ပေ။ မရှိတော့တဲ့တရားတွေကို မှန်းဆ၍ ရှုနေလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ်လည်း မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ ဝိပဿနာဉာဏ်မဖြစ်လျှင် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တွေလည်း . . . မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ အရေးမကြီးပါဘူးလား . . . အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား။ အတိတ်ကို ပြန်စဉ်းစားလိုက်၊ နောင်အနာဂတ်မှာ တရားတွေ ထူးတော့မယ်ထင်တယ်၊ တရားတွေ

ရတော့မယ်ထင်တယ် ဟု ကြံစည်ကာ စိတ်ပျံ့လွင့်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များသည် တရားတွေ့တာနွေး၊ တရားတက်တာ နွေးကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

စဉ်းစားတာတွေ များလေလေ တရားအတွေ့နွေးလေ လေ၊ တရားအတက်နွေးလေလေ ဖြစ်ပေသည်။ အတိတ်နှင့် အနာဂတ် အစွန်းနှစ်ခုကို လွတ်နိုင်သမျှ လွတ်ထားပြီး ပစ္စုပ္ပန် တည်တည့် ရှုကြရပေမည်။ ရှုတဲ့အခါမှာလည်း အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓ ဟူ၍ (၂)မျိုးရှိပါတယ်။ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်မှာရှိတဲ့ တရားတွေကို လည်း ရှုကြရပေသည်။ ဗဟိဒ္ဓမှာ ပေါ်လာသည့်တရားတွေ ကိုလည်း ရှုကြရပေသည်။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်များ မပြည့်စုံသေး ခင် အဇ္ဈတ္တကိုပဲ အဓိက ထား၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။

အဇ္ဈတ္တမှာလည်း ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မဟူ၍ (၄)မျိုးရှိသည့်အနက်၊ ကာယက အထင်ရှားဆုံးနှင့် အကျယ် ပြန့်ဆုံးပင် ဖြစ်ပေတယ်။ ဆံပင်ဖျားနှင့် ခြေသည်းလက်သည်း ဖျားကို ကျဉ်ထားပြီး ကျန်တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးသည် ကာယ ပဿာဒအကြည် ရှိတဲ့ ကာယတွေပင် ဖြစ်ပေသည်။ ကာယ ပဿာဒ အကြည်ရှိတဲ့ နေရာများဟာ ဝိပဿနာရှုကွက်ပင် ဖြစ်တယ်။ မကျယ်ပြန့်ပါဘူးလား . . . ကျယ်ပြန့်ပါတယ် ဘုရား။ သမာဓိဉာဏ်အသင့်အတင့်အားရှိလာလျှင် ဘယ်နေရာ ကိုပဲ ရှုလိုက် ရှုလိုက်၊ သဘောတရားတွေကို တွေ့လာကြရ ပေတယ်။

ဖောင်းတယ် - ပိန်တယ်၊ ဖောင်းတယ် - ပိန်တယ်လို့ ရှုတာဟာ ဘာကိုရှုတာပါလဲ . . . ကာယကို ရှုတာပါဘုရား။ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်လို့ ရှုတာလဲ ဘာကို ရှုတာပါလဲ . . . ကာယကိုပဲ ရှုတာပါဘုရား။ ထိုင်တယ်၊ ထတယ်၊ ကွေးတယ်၊ ဆန့်တယ် လို့ ရှုတာဟာလည်း ကာယကို ရှုတာပါပဲ။ ယခု တရားနာပရိသတ်များ ကာယကပဲ ထူထောင်ပြီး ရှုမှတ်နေကြ ရပါတယ်။

ကာယကို ရှုလို့ သမာဓိဉာဏ်တွေ အားရှိလာလျှင်၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှာ အားရှိလာလျှင် ဗဟိဒ္ဓ သန္တာန်ကိုလည်း ရှုလို့ ရလာကြပါတယ်။ ကာယမှာ ရှုလို့ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်သွား သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကုန်ပျက်တာများကို မြင်လာတတ် ကြပါတယ်။ ကုန်ပျက်တာများကို ကောင်းကောင်း မြင်လာပြီဆို လျှင် ဗဟိဒ္ဓ အာရုံများကို စမ်းစမ်းပြီး ရှုမှတ်ကြည့် ရပေတယ်။

မျက်စိဖြင့် မြင်ရတာကို မြင်တယ် . . . မြင်တယ် ဟု မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ တည်အောင် ရှုမှတ်ကြည့်ရပါတယ်။ နားက ကြားလျှင်လည်း ကြားတယ်-ကြားတယ်၊ အနံ့နံ လျှင်လည်း နံတယ် - နံတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြည့်ရပါတယ်၊ ယောဂီ ဟောင်းများ မရှုနေရပါဘူးလား . . . ရှုနေရပါတယ်ဘုရား။ ကာယမှာ ပြည့်စုံလာတဲ့အခါ၊ အဇ္ဈတ္တမှာ ပြည့်စုံလာတဲ့အခါ ဗဟိဒ္ဓကိုလည်း ရှုကြည့်ရပေတယ်။ ကာယမှာ ဘယ်အခါ ပြည့်စုံလာပြီလဲ . . . ဗဟိဒ္ဓကို ဘယ်အခါရှုလို့ ရပြီလဲဆိုလျှင် ဘင်္ဂဉာဏ် ထက်သန်လာသောအခါ ရှုလို့ ရပြီ ဖြစ်ပေတယ်။

ဘင်္ဂဉာဏ် ထက်သန်လာပြီဟု ဘယ်လိုများ သိရမလဲဆိုတော့ ဖောင်းတယ် - ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ် - ထိတယ် လို့ မှတ်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်လာသည်ရှိသော် ဖောင်းတယ်လို့ မှတ်လိုက်လျှင် ဖောင်းစကမထင်ရှားပေ၊ ဖောင်းဆုံးပဲ ထင်ရှားတော့ ပေတယ်။ ပိန်တယ်လို့ မှတ်လိုက်လျှင် ပိန်စကမထင်ရှားတော့ပေ၊ ပိန်ဆုံးကပဲ ထင်ရှားပါတယ်။ ထိုင်တယ်လို့ မှတ်လိုက်လျှင်လည်း ထိုင်နေတဲ့ ခေါင်း၊ ကိုယ်၊ ခြေ၊ လက်ပုံသဏ္ဍာန် = ပညတ်တွေက မထင်ရှားတော့ပေ။ ပညတ်များကို အထူးမခွာရတော့ဘဲ တောင့်တင်းသည့် သဘောမျှပဲ ထင်ရှားပါတော့တယ်။ ထိတယ်လို့ မှတ်လိုက်လျှင်လည်း ပုံသဏ္ဍာန်ခြပ်များ မထင်ရှားတော့ဘဲ ထိနေသည့် သဘောမျှပဲ ထင်ရှားနေပါတယ်။

မှတ်လိုက်တဲ့ အခါမှာလည်း ရိပ်ခနဲ ရိပ်ခနဲ ကုန်ပျက်သွားတာကို မြင်ကြရပေတယ်။ ဒါကလည်း ကုန်ပျက်တဲ့ဘက်ကို စိတ်များများ ညွတ်ပေးထားမှ ပိုမြင်နိုင်ပေတယ်။ ဖောင်းတယ်လို့ မှတ်လိုက်လျှင် ရိပ်ခနဲ ကုန်ပျက်၊ ပိန်တယ်လို့ မှတ်လိုက်လျှင်လည်း ရိပ်ခနဲ ကုန်ပျက်၊ ထိုင်တယ် လို့ မှတ်လိုက်လျှင် ထိုင်တဲ့အမူအရာများလည်း ရိပ်ခနဲ ရိပ်ခနဲ ကုန်ပျက်၊ ထိတယ်လို့ မှတ်လိုက်လျှင်လည်း ထိတဲ့ အမူအရာများလည်း ရိပ်ခနဲ ရိပ်ခနဲ ကုန်ပျက်သွားတာများကို မြင်လာလို့ရှိလျှင် ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်လာပြီလဲ . . .

ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်လာပါပြီဘုရား။

ဘင်္ဂဉာဏ်ဆိုတာ အပျက်ကိုမြင်တာဖြစ်ပေတယ်။
နောက်တော့ ဘင်္ဂဉာဏ် ထက်သန်လာပြီဆိုလျှင် ဖောင်း
တယ်လို့ မှတ်လိုက်လျှင် ဖောင်းတာလည်း ရိပ်ခနဲ ကုန်ပျက်၊
မှတ်သိစိတ်လည်း ကုန်ပျက်၊ ပိန်တယ်လို့ မှတ်လိုက်လျှင် ပိန်
တာလည်း ရိပ်ခနဲကုန်ပျက်၊ မှတ်သိစိတ်လည်း ကုန်ပျက်၊ ထိုင်
တယ်လို့ မှတ်လိုက်လျှင် ထိုင်တဲ့ အမူအရာများလည်း ရိပ်ခနဲ
ကုန်ပျက်၊ မှတ်သိစိတ်လည်း ကုန်ပျက်၊ ထိတယ်လို့ မှတ်လိုက်
လျှင် ထိတဲ့ အမူအရာများလည်း ရိပ်ခနဲကုန်ပျက် မှတ်သိစိတ်
လည်း ကုန်ပျက်သွားတာကို မြင်ကြရပေတယ်။

ယောဂီများက တရားစဝင်ကတည်းက ကုန်ပျက်တဲ့
ဘက်ကို စိတ်ကိုညွတ်ပြီး ရှုမှတ်ရမည်ဟု (၁)နံပါတ် ဣန္ဒြေထက်
ကြောင်းကို နာကြားထားရတဲ့အတွက်ကြောင့် ကုန်ပျက်တာများ
ကို မြင်ချင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဉာဏ်စဉ်က မပြည့်သေး၍
မမြင်ကြရသေးပေ။ ယောဂီက မြင်ချင်လှပြီဖြစ်တယ်။ . . .
အရှင်ဘုရား ဟောတဲ့ ကုန်ပျက်တာတွေ တပည့်တော်လည်း
မမြင်ရသေးပါလားဘုရား ဟု လျှောက်ထားပါတယ်။ မြင်ချင်
တော့ မလျှောက်ထားပါဘူးလား . . . လျှောက်ထားပါတယ်
ဘုရား။ မမြင်သေးဘူး၊ ယောဂီက ဉာဏ်နုနေသေးတယ်၊ တရုဏ
ဝိပဿနာ ဥဒယဗ္ဗယလောက်ပဲ ရှိသေးတယ်၊ မမြင်နိုင်သေး
ပေဘူးဟု ပြန်ဖြေရပါတယ်။ ဖြစ်တာပျက်တာတွေတော့ မြင်

နေပါပြီ၊ ကုန်ပျက်တာတွေတော့ မမြင်သေးပါဘူး၊ ဟု လျှောက်ထားပါတယ်။ အခုတော့ မမြင်သေးဘူး၊ နောက်တော့ ယောဂီ မြင်လာပါလိမ့်မယ်၊ အမှတ်တွေသာ ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ်ပါဟု ပြောပေးရပါတယ်။

ကြီးကြီးစားစား ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ်၍ ဘင်္ဂဉာဏ် အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်သွားတော့ မြင်သွားပါတယ်၊ အရှင်ဘုရား ပြောတဲ့အတိုင်း နှစ်ခုစလုံးပဲ ပျက်တာကို မြင်ရပါတယ်။ မြန်လွန်းလို့ ကောင်းကောင်းတောင် မမှတ်နိုင်တော့ပါဘူးဘုရား ဟု လျှောက်ပါတယ်။ နေရာမကျသွားပါဘူးလား . . . နေရာ ကျသွားပါတယ်ဘုရား။ မြန်လွန်းသဖြင့် နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီး ဆင်းရဲဒုက္ခပါလားဟု ထင်တော့ စွဲပါ သေးရဲ့လား . . . မစွဲတော့ပါဘုရား။

ဖြစ်တာပျက်တာတွေ၊ ကုန်ပျက်တာတွေက အလွန် လျင်မြန်၍ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား (၂)ပါးလုံး ဘာတစ်ခုမှ မမြဲဘူး၊ အနိစ္စပါလား။ ကုန်ပျက်တာတွေက အလွန်လျင်မြန် သဖြင့် နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ဆင်းရဲပါလား၊ ဒုက္ခပါလား၊ ဒီလိုကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေတဲ့ ဆင်းရဲတွေကို ဘယ်လိုမှ ကာကွယ်လို့ မရဘူး၊ သူ့သဘောအတိုင်း သူ ကုန်ပျက်နှိပ်စက် နေတာပဲ ကိုယ်အစိုးမရပါလား၊ အနတ္တပါလားဟု မြင်သွားလျှင် ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို စွဲနိုင်ပါသေးရဲ့လား . . . မစွဲတော့ပါဘုရား။

မစွဲခြင်း - ဝိရာဂဖြစ်သွားတော့ ဝိမုတ္တ - လွတ်မြောက် ဖို့ရာ သိပ်မဝေးတော့ပေဘူး။ မစွဲတော့လျှင် လွတ်တော့မှာပါပဲ။

တရားနာပရိသတ်များ မလွတ်သေးတာ ဘာကြောင့်လို့ ထင်ပါသလဲ . . . စွဲနေသေးလို့ပါဘုရား။ စွဲနေသေးလို့ ဖြစ်ပေတယ်။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို အရင်စွဲ၊ နောက်တော့ သူတစ်ပါးခန္ဓာကိုယ်တွေကိုလည်း လိုက်စွဲနေကြပေတယ်။ စွဲနေလျှင်တော့ လွတ်ကို မလွတ်နိုင်သေးပါဘူး။ မစွဲမှ လွတ်မြောက်မှာ ဖြစ်ပေတယ်။ မစွဲဖို့ရာ ဘာလုပ်ရပါ့မလဲ . . . ဝိပဿနာ ရှုရပါတယ်။ ဝိပဿနာရှုမှ မစွဲမှာ ဖြစ်တယ်။ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်နေတာတွေက တခဏလေးတောင် နားနေတယ်လို့မှ မရှိဘဲ စွဲချင်ပါသေးရဲ့လား . . . မစွဲချင်တော့ပါဘုရား။

ကြောက်စရာကြီးပါလားလို့ မထင်လာပါဘူးလား . . . ထင်လာပါတယ်ဘုရား။ အဲဒါဘယဉာဏ်ဖြစ်ပေတယ်။ အာဒိနဝဉာဏ်ကျတော့ အပြစ်မြင်လာကြပေတယ်။ အို . . . ဘာမှကောင်းတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး မဟုတ်ပါလား၊ အမြဲတမ်းကုန်ပျက်၊ ပုပ်ဆွေးနေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးပါလား ဟု ထင်လာပေတယ်။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကျတော့ ငြီးငွေ့လာပါတယ်။ အို . . . ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးနဲ့နေရတာ နေရာကို မကျပါဘူး၊ အမြဲတမ်း ကုန်ပျက် နှိပ်စက်နေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟု ငြီးငွေ့လာပေတယ်။ ငြီးငွေ့တော့ လွတ်မြောက်ချင်တဲ့ မုဉ်တုကမ္ပတာ ဉာဏ်ရောက်လာပါတယ်။ လွတ်မြောက်ချင်ပြီး ဘာတစ်ခုမှ မလိုချင်တော့ပေ။ ဘုံဘဝတွေ ဘယ်ဘုံဘဝမှ မလိုချင်တော့ပေ။ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကိုလည်း မလိုချင်တော့ပေဘူး၊ ရှုမှတ်မှုတွေကိုတောင် စွန့်ပစ်ချင်လာကြပါပေတယ်။

တချို့တချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များက အမှတ်တွေ ကိုတောင် လွတ်ထားလိုက်ကြပါတယ်။ အမှတ်တွေက အရှိန် ကောင်းနေ၍ လွတ်ထားပါသော်လည်း သူ့ဘာသာသူ မှတ်နေ တတ်ကြပါတယ်။ ဝိရာဂ - တပ်မက်ခြင်းကင်းဖို့ရာ၊ မစွဲဖို့ရာ ရှုရတာဖြစ်ပေတယ်။ တပ်မက်ခြင်းကင်းပြီး မစွဲမှသာ ဝိမုတ္တ - လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဝိပဿနာ ရှုခြင်း၏ အကျိုးမှန် ဖြစ်ပါတယ်။ ဝိပဿနာ ရှုရတဲ့ အကျိုး နှင့် ဝိပဿနာ ရှုရမည့် အချိန်ကာလတို့ကိုဟောတာ အသင့် အတင့် ပြည့်စုံ သွားပါပြီ။

သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ (၄)ပါးကို ဟောကြား တာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု သောတာပန်ဖြစ်ပြီး တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ရရှိအပ်သော အကျိုးတရား (၆)ပါးကို ဆက်လက်၍ ဟောကြားပါမည်။

ဆယ်မေ ဘိက္ခဝေ အာနိသံသာ သောတာပတ္တိဖလ သစ္စိကိရိယာယ။

ဘိက္ခဝေ - သံသရာဘေး လာမည့်ရေးကို မျှော်တွေး ထောက်ဆ သိမြင်ကြတဲ့ အို . . . ချစ်သား ချစ်သမီးတို့၊ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ - သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၏။ အာနိသံသာ - ရရှိအပ်သော အကျိုး အာနိသင်တို့သည်၊ ဣမေဆ - ဤခြောက်ပါးတို့ပင်တည်း။ ဣတိ - ဤသို့၊ ဘဂဝါ - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဝေါစ - ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေ သတည်း။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘုရား။

(၆) ဟေတုသမုပ္ပန္နာစ = အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုး
ဓမ္မာ တရားကိုလည်း ကောင်းစွာမြင်ခြင်း
အကျိုးဟူသော အကျိုးတရား (၆)ပါး
တို့ ဖြစ်ပေသည်။

သောတာပန်သူတော်ကောင်းတရား၌မြဲပုံ

(၁) သဒ္ဓမ္မနိယတော = သူတော်ကောင်းတရား၌ မြဲခြင်း
အကျိုးကို ရရှိတယ်ဟု ဆိုရာ၌ ငါးပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ၊
ကိုးပါးသီလ၊ သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္မပ္ပဓာန် စသည့် ဗောဓိပက္ခယ
တရား (၃၇)ပါးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရားများ ဖြစ်ကြ
ပေသည်။ ထိုတရားတို့၌ မြဲခြင်းပင် ဖြစ်တယ်၊ အထူးသဖြင့်
သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ငါးပါးသီလ မြဲကြပေသည်။
သောတာပန်ဖြစ်သွားပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သူ့အသက်သတ်
ဖို့ရာ ကြုံလာတဲ့အခါ၊ သူ့ဥစ္စာခိုးဖို့ရာ ကြုံလာတဲ့အခါ၊ သူတစ်
ပါးသားသမီး ဖျက်ဆီးဖို့ရာ ကြုံလာတဲ့အခါ၊ လိမ်ညာပြောဖို့ရာ
ကြုံလာတဲ့အခါ၊ အရက်သေစာ သောက်စားဖို့ရာ ကြုံလာတဲ့
အခါတို့၌ ဘယ်လိုအကြောင်းကြောင့်မှ မလွန်ကျူးကြတော့ပေ၊
မြဲသွားကြပေသည်။

အသက်နှင့်လဲပြီး သူတော်ကောင်းတရားတို့၌ မြဲကြ
ပေသည်။ ငါးပါးသီလ မမြဲပါဘူးလား . . . မြဲပါတယ်ဘုရား။
မြဲပေတယ်၊ ငါးပါးသီလဟာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ အသက်နှင့်
လဲ၍ မြတ်နိုးသည့် အရိယာကန္တ သီလဖြစ်ပေတယ်၊ သောတာပန်

ဖြစ်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အနိုင်ရထားသည့် ဆန့်ကျင်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ် တို့က ဤကဲ့သို့ ပြောလာတတ်ပါတယ်။ သူ့အသက် မသတ်ပေးလျှင် သင့်ကို အရင်သတ်ရလိမ့်မယ်။ သူ့ဥစ္စာ အခု သွားခိုးပေး၊ သွားမခိုးပေးလျှင် သင့်ကို အရင်သတ်ရလိမ့်မယ်။ သူ့တစ်ပါး သားသမီးတွေ ဖျက်ဆီးပေးရမယ်။ မဖျက်ဆီးပေးလျှင် သင့်ကို အရင်သတ်ရလိမ့်မယ်။ သူ့တစ်ပါးတွေ အပြစ်ဒဏ်တွေ သင့်သွားအောင် သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်ကျသွားအောင် သင်လိမ်ပြောပေးရမယ်။ မပြောပေးလျှင် သင့်ကို အခုချက်ချင်း သတ်ရလိမ့်မယ်။ အရက်သေစာ အခုသောက်ရမယ်။ သောက်ပြီးမှ ကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ရမယ်။ မသောက်လျှင် အခု သင့်ကို သတ်မယ် ဟု ပြောလာလိမ့်မယ်။

ဤကဲ့သို့ ပြောလာလျှင် ကျွန်ုပ်ကိုပဲ အရင်သတ်လိုက်ပါတော့ . . . သူ့အသက်လည်း မသတ်နိုင်တော့ပေ။ သူ့ဥစ္စာလည်း မခိုးနိုင်တော့ပေ။ သူ့တစ်ပါး သားသမီးလည်း မဖျက်ဆီးနိုင်တော့ပေ။ လိမ်ညာလည်း မပြောနိုင်တော့ပေ။ အရက်သေစာလည်း မသောက်စားနိုင်တော့ပေ။ အကျွန်ုပ်ကို ယခုပဲ သတ်လိုက်ပါတော့ ဟု အသက်နှင့် လဲပြီး သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ငါးပါးသီလ လုံခြုံကြပေသည်။ သူ့တော်ကောင်းတရား၌ မမြဲသွားပါဘူးလား . . . မြဲသွားပါတယ်ဘုရား။ သိပ်ထင်ရှားပေတယ်။ ဒါလေးဟာ တရားနာပရိသတ်များ အတွက် မှတ်တိုင်ကလေး တစ်ခုပင် ဖြစ်ပေတယ်။ မြဲပြီလား . . . မြဲပြီ

ဆိုလျှင် မိမိအတွက် စိတ်မချရပါဘူးလား . . . စိတ်ချရပါ
တယ်ဘုရား။

ငါးပါးသီလ လုံခြုံသွားပြီ၊ မြဲသွားပြီ ဆိုလျှင်
မျက်မှောက်ဘဝမှာ ဖြစ်လာမည့် အပြစ်ဒဏ်တွေ၊ ဘေးရန်
အန္တရာယ်တွေလည်း ကင်းကြပေတယ်။ သံသရာဘဝများမှာ
ဖြစ်လာမည့် ဘေးရန်အန္တရာယ်တွေလည်း ကင်းသွားနိုင်ကြပေ
တယ်။ ငါးပါးသီလမြဲခြင်းကြောင့် အပါယ်ငရဲလည်း ကျနိုင်
ပါတော့မလား . . . မကျနိုင်တော့ပါဘုရား။ မကျနိုင်တော့ပေ။
ယခုပြောခဲ့တာ တစ်နံပါတ် အကျိုးဖြစ်ပေတယ်။

ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ တရား၌မြဲ၊ အကျိုးလည်း၊ ရမြဲရပေသည်။

သူတော်ကောင်းတရားတွေမှာ မြဲတယ်၊ ငါးပါးသီလ
စသော သူတော်ကောင်းတရားတွေမှာ မြဲသွားပြီဖြစ်တယ်။
အပါယ်သံသရာမှ လွတ်မြောက်သွားပြီ ဆိုသည့် အဓိပ္ပါယ်
ဖြစ်ပါပေတယ်။

သောတာပန် သူတော်ကောင်းတရား၌ မဆုတ်ယုတ်ပုံ

(၂) အပရိဟာနဓမ္မော = မဆုတ်ယုတ်သော သဘောရှိခြင်း
အကျိုးကို ရရှိသည်ဟု ဆိုရာ၌ ဘယ်တရားတွေ မဆုတ်ယုတ်
သလဲဆိုလျှင် သူတော်ကောင်းဥစ္စာများဖြစ်သော သဒ္ဓါ၊ သီလ၊

သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရိ၊ ဩတပ္ပ ဟူသော သူတော်ကောင်း ဥစ္စာတရား (၇)ပါးတို့သည် ဒီဘဝမှာလည်း မဆုတ်ယုတ် တော့ပေ၊ နောက်နောင်ဘဝတွေမှာလည်း မဆုတ်ယုတ် တော့ပေဘူး။ လူကသာ ကွယ်လွန်သွားမည် တရားတွေက တော့ မဆုတ်ယုတ်တော့ပေ။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နောက်နောင်ဘဝတွေမှာလည်း ဒီလိုပဲ ခိုင်မြဲတဲ့ သဒ္ဓါတရား ရှိနေကြပေတယ်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုး ကို ယုံကြည် အားကိုးတဲ့ သဒ္ဓါတရားသည် မဆုတ်ယုတ် တော့ပေ။ မြဲသွားကြပေတယ်။

သောတာပန်ဖြစ်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒီဘဝ မှာ သဒ္ဓါတရား ပျက်သွားတယ်လို့ သဒ္ဓါတရား ဆုတ်ယုတ် သွားတယ်လို့ ရှိပါသလား . . . မရှိပါဘုရား။ သီလတရား ဆုတ်ယုတ်သွားတယ်၊ ပျက်သွားတယ်လို့လဲ . . . မရှိပါ ဘုရား။ ဟိရိ၊ ဩတပ္ပတွေလည်း မဆုတ်ယုတ်ကြတော့ပေ။ တိုးသာ တိုးတက် နေကြပေတယ်။ မကောင်းမှုတွေ ပြုရမှာ ရှက်တယ်၊ မကောင်းမှုတွေ ပြုရမှာ ကြောက်ကြပါတယ်။ ပိုကြောက်လာကြပါတယ်၊ ပိုရှက်လာကြပါတယ်။ (မဆုတ် ယုတ်တော့ဘဲ) နောက်နောင်ဘဝတွေအတွက်ပါ ဟိရိ၊ ဩတပ္ပ တရားတွေ မဆုတ်ယုတ်ကြတော့ပေဘူး။

တရားအားထုတ်လို့ ဉာဏ်စဉ်ပြည့် သွားပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေသည်ပင် သဒ္ဓါတရားတွေ ထက်သန်ပြီး စွန့်ကြဲ

ပေးကမ်းခြင်း၌ စိတ်အားတွေ ထက်သန်ပြီး ဘယ်သူမှ မတိုက်
 တွန်းရတော့ပေ။ ဆုတ်ယုတ်သွားသလား၊ မဆုတ်ယုတ်ပါဘူး
 လား . . . မဆုတ်ယုတ်ပါဘုရား။ ဒါကြောင့် သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာ
 မှာ ယောဂီကို အလှူမခံရဘူးဟု ပြောထားပါတယ်။ အလှူခံလိုက်
 လျှင် သသင်္ခါရိက ကုသိုလ်ဖြစ်၍ တစ်ဆင့်နိမ့်သွားပါတယ်။
 အလှူမခံဘဲ သူ့သဒ္ဓါတရားနှင့် သူ လှူဒါန်းတော့ အသင်္ခါရိက
 ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။ တစ်ဆင့် မမြင့်ပါဘူးလား . . . မြင့်ပါတယ်
 ဘုရား။ ယောဂီက တရားတွေ ပြည့်စုံလာတော့ မတိုက်တွန်းရ
 ဘဲ လှူချင်တဲ့ စိတ်တွေများနေလို့ အင်း . . . ဒါလေးတော့
 မလှူနဲ့ဦး၊ အချိန်မဟုတ်သေးဘူးဟု မဆိုင်းထားရပါဘူးလား
 . . . ဆိုင်းထားရပါတယ်ဘုရား။ ဆုတ်ယုတ်တာလား၊ တိုးတက်
 နေတာလား . . . တိုးတက်နေတာပါဘုရား။

တိုးတက်နေတာဖြစ်ပေတယ်။ ဒီဘဝမှာတင်
 တိုးတက်တာမဟုတ်ပေ။ နောက်နောင်ဘဝတွေမှာလည်း
 တိုးတက်နေပေတယ်။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ယုတ်နိမ့်တဲ့
 ဘုံဘဝများသို့ ဘယ်သောအခါမှ မရောက်တော့ပေ။
 ဒီဘဝထက် မြင့်မြတ် မြင့်မြတ်တဲ့ ဘဝတွေသို့သာ ရောက်သွား
 ကြပါတယ်။ တရားသဘောအရလည်း အထက်မဂ်
 အထက်ဖိုလ်များသို့သာ ရောက်ရှိသွားဖို့ရာ ဖြစ်ပေတယ်။

သမ္မောဓိပရာယနော - အထက်မဂ် (၃)ပါးလျှင် လဲ
 လျောင်းရာရှိ၏။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သဘောတရားသည် မဆုတ်
ယုတ်ဘဲ အထက်သို့သာ တက်သွားပါသည်။ နောက်ကိုတော့
ပြန်မဆုတ်တော့ပေ။ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ မဆုတ်ယုတ်ဘဲ၊ အကျိုးလည်း၊ ရမြဲရပေသည်။

သောတာပန်ဆင်းရဲအပိုင်းအခြားရှိပုံ

(၃) ပရိယန္တကတဿ ဒုက္ခံ - သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဆင်းရဲ
အပိုင်းအခြားကို ပြုပြီးခြင်း အကျိုးကို ရရှိသည်ဟု ဆိုရာ၌
သောတာပန် ဖြစ်သွားပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုက္ခအပိုင်းအခြား
ရှိသွားပြီဖြစ်ပေတယ်။ အိုရခြင်း ဒုက္ခ၊ နာရခြင်းဒုက္ခ၊ သေရခြင်း
ဒုက္ခ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးရခြင်း စသည့် ဒုက္ခတွေကို
(၇)ဘဝသာ ခံရတော့ မည် ဖြစ်ပေတယ်။ ဘယ်နှစ်ဘဝသာ
ခံရတော့မှာပါလဲ . . . (၇)ဘဝသာ ခံရတော့ပါမယ်ဘုရား။
အပိုင်းအခြားမရှိသွားပါဘူးလား . . . အပိုင်းအခြားရှိသွားပါ
တယ်ဘုရား။

မြတ်စွာဘုရား နခသိခ သုတ္တန် ဒေသနာတော်ကို
ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ တစ်ချိန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရား
သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေတော်
မူပါသည်။ တစ်နေ့သောအခါမှာ ရဟန်းတော်များနှင့် တရား

နာပရိသတ်များ စည်းဝေးပြီး မြတ်စွာဘုရားထံမှ တရားနာဖို့ ရာ စောင့်နေကြပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ဒီနေ့မှာ တရားဟော ဖို့ရာ အချိန်မရတဲ့အတွက်ကြောင့် ကိုယ်တော်တိုင် တရားနာ ပရိသတ်များ ရှိရာသို့ ကြွလာပါတယ်။ ကြွလာပြီးလျှင် မြေကြီးပေါ်မှ မြေမှုန့်ကလေးများကို ကောက်ယူ၍ လက်သည်း ပေါ်မှာ တင်လိုက်ပြီးလျှင် ရဟန်းတော်များကို မေးတော်မူ ပါတယ်။

“ချစ်သားရဟန်းတို့ ငါဘုရားလက်သည်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ မြေမှုန့်ကလေးတွေကို မြင်ကြလား . . . မြင်ကြ ပါတယ်ဘုရား။ ငါဘုရားလက်သည်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ မြေမှုန့်နဲ့ မဟာပထဝီမြေကြီးမှာရှိတဲ့ မြေမှုန့်တွေနဲ့ ဘယ်မြေ မှုန့်တွေက ပိုပြီး များနေသလဲ လို့ သိတော်မူရဲ့သားနဲ့ မိန့်ကြား တော်မူပါတယ်။ မိန့်ကြားလိုက်တဲ့အခါ ရဟန်းတော်များက မြတ်စွာဘုရား . . . မြတ်စွာဘုရား လက်သည်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ မြေမှုန့်ကလေးဟာ မဟာပထဝီမြေကြီးမှာ ရှိတဲ့ မြေမှုန့်တွေကို ထောက်ထားလိုက်မည်ဆိုလျှင် လက်သည်းပေါ် မှာ ရှိတဲ့ မြေမှုန့်လေးဟာ အရေအတွက်ထဲတောင် ထည့်လို့ မရပါဘူး ဘုရား၊ အလွန်နည်းပါးပါတယ်ဘုရား၊ မဟာပထဝီ မြေကြီးမှာရှိတဲ့ မြေမှုန့်တွေက အလွန်များပြားပါတယ်ဘုရား” . . . ဟု လျှောက်ထားကြပါတယ်။

လျှောက်ထားလိုက်တော့ မြတ်စွာဘုရား ပြန်ပြီး မိန့် ကြားပါတယ်။ “ချစ်သားရဟန်းတို့ . . . ငါဘုရားသာသနာတော်

ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံနေရတဲ့ အခိုက်အတံ့မှာ သတိပဋ္ဌာန်တရား
 လေးပါးကို ပွားများပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၏
 သန္တာန်မှာ ကျန်ရှိသေးတဲ့ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းစသည့်
 သံသရာဒုက္ခတွေဟာ ငါဘုရား လက်သည်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့
 မြေမှုန့်လောက်ပဲ ကျန်တော့ပေတယ်။ သောတာပန်သန္တာန်မှာ
 ကုန်သွားပြီးသော ဆင်းရဲဒုက္ခတွေဟာ မဟာပထဝီမြေကြီး၌
 ရှိသော မြေမှုန့်တွေလောက် များပြားပါတယ်” ဟူ၍ ဟောကြား
 တော်မူပါတယ်။ ဘဝအပိုင်းအခြားရှိသွား၍ ဆင်းရဲအပိုင်း
 အခြားလည်း မရှိသွားပါဘူးလား . . . ရှိသွားပါတယ်ဘုရား။
 (၇)ဘဝပဲ ခံရတော့မယ် ဟု ဆင်းရဲအပိုင်းအခြား ရှိသွားတဲ့
 အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ သောတာပန္န၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၊ လက်သည်းတင်ပြ
 မြေမှုန့်မျှတည်း။
 ကုန်ပြီးခဲ့ရာ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၊ မဟာမြေကြီးအမျှတည်း။

သောတာပန်သန္တာန်မှာ ကျန်ရှိနေတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခ
 ကလေးသည် မြတ်စွာဘုရား လက်သည်းပေါ်မှာ တင်ထားသည့်
 မြေမှုန့်လောက်ပဲ ကျန်တော့ပေတယ်။ ကုန်ပြီးသွားသော
 ဝဋ်ဒုက္ခတို့သည် မဟာပထဝီမြေကြီး၌ရှိသော မြေမှုန့်
 တွေလောက် များပြားပါပေတယ်ဟု မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်

တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေတယ်။ ဆင်းရဲဒုက္ခအပိုင်းအခြား
မရှိသွားပါဘူးလား . . . ရှိသွားပါတယ်ဘုရား။

ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ ပိုင်းခြားဆင်းရဲ၊ အကျိုးလည်း၊ ရမြဲရပေသည်။

ပုထုဇဉ် နှင့် မဆက်ဆံသည့် ဉာဏ်ရှိပုံ

(၄) အသာဓာရဏေန ဉာဏေန သမန္နာဂတော = ပုထုဇဉ်တို့
နှင့် မဆက်ဆံသော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းအကျိုးကို ရရှိသည်
ဟု ဆိုရာ၌- သောတာပန်ဖြစ်သွားပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များသည်
ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မဆက်ဆံသော ဉာဏ်ထူးနှင့် ပြည့်စုံ
ခြင်း အကျိုးကို ရနေကြပေတယ်။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်
၍ ဉာဏ်စဉ်တွေ တော်တော်မြင့်သွားပြီးသောအခါ ကိုယ်တိုင်
ပင် သိကြပါတယ်။ အရင်တုန်းက ဉာဏ်နှင့် မတူတော့ပေ။
ဉာဏ်တွေထက်မြက်သွားပေသည်။ ယောဂီတစ်ယောက်က
လျှောက်ထားဖူးသည်မှာ ဉာဏ်စဉ်နာပြီး၍ အိမ်ပြန်သွား
သောအခါ အရင်တုန်းက ဝိပဿနာ အကြောင်းကို ရေးထားတဲ့
စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုလို့ သဘောမပေါက်ခဲ့ပါ။ ရိပ်သာမှ ပြန်သွားပြီး
အဲဒီစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုကြည့်ရာ ဖတ်လို့ရသွားပြီး ကုန်အောင်
ပဲ ဖတ်လို့ ရသွားပါတယ်ဘုရားဟု လျှောက်ထားဖူးပါတယ်။

ဉာဏ်တွေမထူးသွားပါဘူးလား . . . ထူးသွားပါတယ် ဘုရား။ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် မဆက်ဆံတော့ပေ။ ပုထုဇဉ်ဘဝက မသိခဲ့သော အသိဉာဏ်များ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်လို့ ဉာဏ်စဉ်တွေ အတော်အတန်ပြည့်သွားသောအခါ ထူးထူးခြားခြား သိသွားတာကို ထောက်ထားပြီး သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဉာဏ်ထူးရှိတယ်ဆိုတာ မထင်ရှားပါဘူးလား . . . ထင်ရှားပါတယ်ဘုရား။ ဘာဖြစ်လို့ ဉာဏ်ထူးတွေ ဖြစ်သွားတာလဲ ဆိုတော့ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သန္တာန်မှာ ဒိဋ္ဌိလည်း အကြွင်း မဲ့ပယ်ပြီးပြီဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဖြစ်တယ်။ အမှားမှား အယွင်း ယွင်းတွေသိတဲ့ ဒိဋ္ဌိကိုလည်း မပယ်လိုက်ပါဘူးလား . . . ပယ်လိုက်ပါတယ်ဘုရား။ ဝိစိကိစ္ဆာကိုလည်း ပယ်လိုက်ပြီး ဖြစ်တယ်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးမှာ ယုံမှား သံသယဖြစ်တဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာကိုလဲ အကြွင်းမဲ့ ပယ်လိုက်ပြီးတဲ့ အတွက်ကြောင့် ဖြစ်တယ်။

ယုံမှားသံသယမရှိတော့ ဉာဏ်က ပိုမကောင်းပါဘူးလား . . . ပိုကောင်းပါတယ်ဘုရား။ ပိုကောင်းလာပေတယ်။ ဝိစိကိစ္ဆာကတော့ ပုထုဇဉ်ဘဝမှာ အမြဲတမ်းအနှောင့်အယှက် လိုက်ပေးနေတာပါပဲ။ အာရုံတွေကို မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘဲ သို့လော သို့လော ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ဒီလို ဝိစိကိစ္ဆာများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာလည်း တရားတွေ မနှေးနေတတ်ပါဘူးလား . . . နှေးနေတတ်ပါတယ်ဘုရား။ ဖောင်းတယ်

ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ်၊
ကွေးတယ်၊ ဆန့်တယ်၊ ကိုင်တယ်၊ ယူတယ်၊ ငဲ့တယ်၊ စောင်း
တယ်၊ မြင်တယ်၊ ကြားတယ်လို့ မှတ်နေရင်း မှတ်နေရင်းနဲ့
အပါယ်တံခါးပိတ်သွားတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်
မှ ဟုတ်နိုင်ပါ့မလား၊ ဒီအလုပ်လေးလုပ်နေရုံနဲ့ အပါယ်တံခါး
ပိတ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်နိုင်ပါ့မလား၊ ဟု
သံသယဖြစ်တာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဖြစ်ပေတယ်။

အဲဒီယောဂီ တရားတွေတော်တော်နဲ့ တက်ပါ့မလား
. . . မတက်နိုင်ပါဘုရား။ မတက်တော့ပေဘူး။ သောတာပန်
ဖြစ်သွားတော့ ယခုလို ရှုမှတ်နေရုံမျှဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွား
နိုင်တာကို အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်သွား၍ ဝိစိကိစ္ဆာကို လုံးဝပယ်
လိုက်ပါတယ်။ ယုံမှားသံသယမရှိတော့ ဉာဏ်က ပိုမထက်လာ
ပါဘူးလား . . . ပိုထက်လာပါတယ်ဘုရား။ ဒါ့ကြောင့် ပုထုဇဉ်
နဲ့ မဆက်ဆံသည့်ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း အကျိုးကိုလည်း
ရရှိတာဖြစ်ပေတယ်။

ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ မဆက်ဆံပဲ၊ အကျိုးလည်း၊ ရမြဲရပေသည်။

ပုထုဇဉ်နဲ့ သောတာပန် အလွန်ကွာခြားသွားပြီ
ဖြစ်ပါတယ်။ ပုထုဇဉ်ဘဝကတော့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူလွဲ၊ အယူမှား

တွေ ရှိနေသေးတယ်။ ဝိစိကိစ္ဆာလည်း ရှိနေသေးတယ်။ အပါယ်ကို လားစေနိုင်တဲ့ လောဘကြမ်း၊ ဒေါသကြမ်း၊ မောဟကြမ်းတွေလည်း ပုထုဇဉ်သန္တာန်မှာ မရှိပါဘူးလား . . . ရှိပါတယ်ဘုရား။ ယခုတရားနာပရိသတ်များလို သတိပဋ္ဌာန်တရားတွေကို နည်းမှန်လမ်းမှန် အားထုတ်လို့ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ ရောက်သွားပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဒိဋ္ဌိနဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာ အကြွင်းမဲ့ ပယ်လိုက်ပါတယ်။ အယူလွဲ၊ အယူမှား နှင့် ယုံမှားသံသယတွေ မရှိတော့ ဉာဏ်က ပိုမထက်လာပါဘူးလား . . . ပိုထက်လာပါတယ်ဘုရား။

အပါယ်ကို ကျစေနိုင်တဲ့ လောဘကြမ်း၊ ဒေါသကြမ်း၊ မောဟကြမ်းအမှောင်တွေကို ပယ်သတ်လိုက်တော့ ဉာဏ်က ပိုထက်လာပေတယ်။ လောဘကြီးရင်လည်း အမှောင်ပဲ အမှန်ကို မမြင်တော့ပေ၊ ဒေါသကြီးရင်လည်း အမှောင်ပဲ အမှန်ကို မမြင်တော့ပေ၊ မောဟကြီးရင်လည်း အမှောင်ပဲ အမှန်ကို မမြင်တော့ပေ။ မောဟအမှောင်က ပိုမှောင်ပါတယ်။ မောဟဆိုတာ အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပေတယ်။ အမှန်တွေကို ကျော်ကျော် ပြီးတော့ အမှားတွေကိုပဲ သိသိနေတာ ဘာပါလဲ . . . မောဟအဝိဇ္ဇာပါဘုရား။ ပုထုဇဉ်ဘဝမှာ အဲဒီ အမှောင် တွေရှိနေတော့ ဉာဏ်ကထက်ပါ့မလား . . . မထက်ပါဘုရား။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အပါယ်ကျစေနိုင်တဲ့ လောဘကြမ်း၊ အပါယ်ကျစေနိုင်တဲ့ ဒေါသကြမ်း၊ အပါယ်ကျစေ

နိုင်တဲ့ မောဟကြမ်းတွေ ပယ်ပြီးဖြစ်တော့ အမှောင်တွေက ကင်းကွာသွား၍ ဉာဏ်ကပိုပြီးထက်နေပါတယ်။ မမှန်ပါဘူးလား . . . မှန်ပါတယ်ဘုရား။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့တာ သဘောကျစရာပါပဲ။ တရားနာပရိသတ် များကတော့ အလွန် သဘောကျမှာပါပဲ။ . . . အလွန်သဘောကျပါတယ်ဘုရား။

သောတာပန် အကြောင်းမှန်ကိုမြင်ပုံ

(၅) ဟေတုစသ သုဒိဋ္ဌော = ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာမြင်ခြင်းအကျိုးကို ရရှိသည်ဟု ဆိုရာ၌ - အကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာမြင်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေတယ်။ ဌာနာ ဌာန ကောသလ္လ = အကြောင်းဟုတ်တာ၊ အကြောင်းမဟုတ်တာကို ပို၍သိမြင်တယ်၊ ဒီအကြောင်းတွေကတော့ ကောင်းသည့်ကြောင်း၊ ဒီအကြောင်းကတော့ ဆိုးသည့်ကြောင်းဟူ၍ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်ထက် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်က ပိုသိပါတယ်၊ ပို၍မြင်ပါတယ်။ ကောင်းစွာမြင်ခြင်းဆိုတာ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်က ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်ထက် အကြောင်းမှန်များကို ပိုပြီး မြင်နိုင်၊ သိနိုင်တာကို ဆိုလိုပါတယ်။ ဉာဏ်ကထက်နေတော့ အကြောင်းမှန်တွေကို ပိုပြီး မမြင်နိုင်ပါဘူးလား . . . မြင်နိုင်ပါတယ်ဘုရား။ ဒါက အကြောင်းဟုတ်တာ၊ ဒါက အကြောင်းမဟုတ်တာဟု သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်များက မှန်စွာ သိမြင်နိုင်ကြပေတယ်။

အကျိုးကောင်းကောင်းတွေတော့ လိုချင်ပါတယ်။ မဟုတ်တဲ့ အကြောင်းတွေ သွားအားထုတ်နေတော့ ရပါ့မလား . . . မရပါဘုရား။ မရပေဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကိုတော့ လိုချင်ပါတယ်။ နည်းမှန်လမ်းမှန်တော့ အားမထုတ်ပေဘူး။ အတ္တကိလမထာနုယောဂ = အကျင့်တွေကို ကျင့်နေတယ်ဆိုလျှင် အကြောင်းမှန် ဟုတ်သလား . . . အကြောင်းမှန်မဟုတ်ပါဘုရား။ သတိပဋ္ဌာန် အကျင့်သာ အကြောင်းမှန်ဖြစ်ပေတယ်။ အတ္တကိလမထာနုယောဂ = အကျင့်က . . . အကြောင်းမှားပါဘုရား။

နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်လို့ ကျင့်ကြတဲ့ အကျင့်တွေက အများကြီးပါပဲ။ နေ့လယ်မွန်းတည့်ချိန်မှာ အပေါ်က နေအရှိန် အပူက ပြင်းထန်နေတဲ့ အချိန်မှာ ဘေးက မီးပုံကြီး -၄-ပုံ ပုံ ထား၍ ကျင့်တဲ့ ပဉ္စာတပ အကျင့်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အရွှေဘက်က တစ်ပုံ၊ အနောက်ဘက်က တစ်ပုံ၊ တောင်ဘက်က တစ်ပုံ၊ မြောက်ဘက်က တစ်ပုံ မီးဖိုထားပြီး မီးရှို့ထားပြီး လူကအလယ် ခေါင်မှာ ဝင်ထိုင်ပါတယ်။ မီးပုံကြီးလေးပုံက အပူက -၄-ခု၊ အပေါ်က နေပူက ၁-ခု စုစုပေါင်း ဘယ်နှစ်ခုပါလဲ . . . ငါးခုပါဘုရား။ အိန္ဒိယဆိုတော့ အပေါ်က နေကလည်း အလွန် ပြင်းထန်ပါပေတယ်။ အဲဒီ အပူငါးခုကို ခံနေရလျှင် စွဲလမ်း စရာတွေကို မစွဲလမ်းနိုင်တော့ပေဘူး။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်ပေတယ် ဟု ယူဆတဲ့ အကျင့်ဖြစ်တယ်၊ စွဲတော့ မစွဲနိုင် တော့ဘူး၊ ဘာတွေဖြစ်နေပါသလဲ . . . ဒေါသ၊ ဒေါမနဿ တွေ ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား။ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿတွေ ဖြစ်နေတတ်တယ်။

ငါ ခံနိုင်ရမယ်၊ ငါ ခံနိုင်ရမယ်၊ ငါကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်
ဘာလို့ မခံနိုင်ရမှာလဲ ဟူသော ဒေါသတွေ ဒေါမနဿတွေ
မဖြစ်နေပါဘူးလား . . . ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား။ မခံနိုင်တော့
တဲ့အခါမှာလည်း အို . . . ခံမှခံနိုင်ပါတော့မလား၊ ခံမှ ခံနိုင်
ပါတော့မလား ဟု နှလုံးမသာယာမှုတွေ မဖြစ်နေပါဘူးလား
. . . ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား။ ဘာလမ်းစဉ်ပါလဲ . . .
ဒေါသလမ်းစဉ် ဖြစ်ပေတယ်။ လိုချင်တာတော့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
အကျိုးကို လိုချင်တယ်၊ အကြောင်းက မှန်ပါရဲ့လား . . .
မမှန်ပါဘုရား။ မမှန်ပေဘူး။

သောတာပန် ဖြစ်သွားပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုလျှင် အဲဒါတွေ
ကို အကုန်လုံးစွန့်ပစ်လိုက်ပါပြီ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ
အကျင့်တွေကို ကျင့်ပါအုံးမလား . . . မကျင့်တော့ပါဘုရား။
ဒီအကြောင်းက မဟုတ်ဘူးဆိုတာ အမြဲတမ်းပဲ သိနေကြပါ
တယ်၊ ဒီအကျိုးကိုလည်း ရရှိနိုင်ပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ အကြောင်းမြင်ခဲ၊ အကျိုးလည်း၊ ရမြဲရပေသည်။

သောတာပန် အကျိုးမှန်ကိုမြင်ပုံ

(၆) ဟေတုသမုပ္ပန္နာစ ဓမ္မာ = အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော
အကျိုးတရားကို ကောင်းစွာမြင်ခြင်းအကျိုးကိုလည်း ရရှိနိုင်သည်

ဟု ဆိုရာ၌ - အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကျိုးတရားတွေကို
လဲ ကောင်းစွာ မှန်ကန်စွာ မြင်ခြင်း ဖြစ်ပေတယ်။ ပုထုဇဉ်တို့
နှင့် မတူပဲ ကောင်းစွာမြင်နိုင်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းတွေ
ကြောင့် ဒီအကျိုးတွေ ရတာပဲ၊ ကောင်းတာတွေလုပ်လို့
ကောင်းကျိုးတွေ ရတာပဲ၊ အကျိုးတွေ ကြည့်ပြီး အကြောင်းမှန်
ကိုလဲ သိကြပါပေတယ်။ ကောင်းတဲ့ ကိုယ်မှု၊ နှုတ်မှု၊ စိတ်မှုတွေ
ရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီလို အကျိုးတွေ ခံစားနေရတာပဲ ဟု
အကျိုးမှန်တွေကို မသိပါဘူးလား . . . သိပါတယ်ဘုရား။

ဒီလိုကြံစည်နေလို့ ဒီလိုအပြောတွေ ပြောနေလို့ ဒီလို
အမူအရာတွေ ပြုလုပ်နေလို့ ဆင်းရဲနေတာပဲ အကျိုးကို မသိ
ပါဘူးလား . . . သိပါတယ်ဘုရား။ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တဲ့
အကျိုးမှန်ကိုလည်း မသိပါဘူးလား . . . သိပါတယ်ဘုရား။
အဲဒါလည်း သောတာပန်မှ ပိုသိကြပေတယ်။

ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ အကျိုးမြင်ခဲ၊ အကျိုးလည်း၊ ရမြဲရပေသည်။

ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မြင်နိုင်ခဲ့တဲ့ အကျိုးတွေကို
သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်က မြင်လိုက်တာနှင့် သိပေတယ်။ အို . . .
ဒီလိုကောင်းကျိုးတွေ ခံစားနေရတာ ကောင်းတဲ့အကြောင်းတွေ
ပြုလုပ်ခဲ့လို့ပဲ၊ ကောင်းတာတွေ ပြုလို့ ကောင်းကျိုးတွေ ခံစားနေ

ရတာပဲဟု သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များက ပိုသိကြပါတယ်။ ဆင်းရဲ
နေတာကို တွေ့လျှင်လည်း အို . . . ဆင်းရဲမှာပေါ့ ဒါတွေလုပ်
နေတာကို၊ ဒီအကြောင်းတွေ ဆက်လုပ်နေလျှင် ဆင်းရဲအံ့မှာပဲ
ဟု သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်က မသိပါဘူးလား . . . သိပါတယ်
ဘုရား။

ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်ထက် ပိုမသိပါဘူးလား . . . သိပါ
တယ်ဘုရား။ ဒီလိုသိတော့ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်က ဆင်းရဲတွေ
မနည်းသွားပါဘူးလား . . . နည်းသွားပါတယ်ဘုရား။
အကြောင်းမှန်၊ အကျိုးမှန်ကိုသိတော့ အကြောင်းမှန်၊ အကျိုး
မှန်ကိုပဲ ပြုတော့တာပါပဲ။ အကြောင်းဆိုး၊ အကျိုးဆိုးတွေကို
ရှောင်ကြဉ်လိုက်တော့ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ထက် ပိုပြီး ချမ်းသာခွင့်
မရနေပါဘူးလား . . . ချမ်းသာခွင့်တွေ ရနေပါတယ်ဘုရား။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်လို့ အသင့်အတင့်
ဉာဏ်စဉ်တွေ ပြည့်စုံလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေသည်ပင်လျှင်
အကြောင်းမှန်၊ အကျိုးမှန်တွေကိုသိ၍ ဆုံးဖြတ်တဲ့နေရာမှာ
မြန်လည်း မြန်ဆန်၊ မှန်လည်းမှန်ကန်ကြပေတယ်။ တချို့
တချို့ဌာန အကြီးအကဲပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်
ကြပါတယ်။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်တော့ အချိန်တော့
ကုန်ပါတယ်။ တစ်နာရီ ထိုင်လျှင် အလုပ်မှာ တစ်နာရီ ပိုမလုပ်
ရပါဘူးလား . . . လုပ်ရပါတယ်ဘုရား။ လုပ်ရပင် လုပ်ရငြား
သော်လည်း တပည့်တော်က ရအောင် အားထုတ်ပါတယ်၊ ဘာ

ဖြစ်လို့လဲဆိုလျှင် ဆုံးဖြတ်စရာတွေရှိလျှင် မြန်မြန်ဆုံးဖြတ်နိုင်
ပါတယ်ဘုရား၊ မှန်လည်း မှန်ပါတယ်ဘုရားဟု လျှောက်ထား
ဖူးပါတယ်။ အကြောင်းမှန်၊ အကျိုးမှန်တွေကိုသိတော့ ဆုံးဖြတ်
ရတာ မမြန်ပါဘူးလား . . . မြန်ပါတယ်ဘုရား။

ဒီအကြောင်းကမဟုတ်ဘူး၊ ဒီအကြောင်းကဟုတ်
တယ် ဟု မြန်မြန် ဆုံးဖြတ်မပေးနိုင်ပါဘူးလား . . . ဆုံးဖြတ်
ပေးနိုင်ပါတယ်ဘုရား။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရတာ
ကျေးဇူးများပေတယ်ဟု သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ သိကြပါတယ်။
ဒါကြောင့် ဌာနအကြီးအကဲ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက တစ်နာရီတော့
ဝိပဿနာတရားကို မလွတ်တမ်း ရှုမှတ်ပါတယ်ဘုရားဟု
လျှောက်ထားကြပါတယ်။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့်
အကြောင်းမှန်၊ အကျိုးမှန်ကို သိခြင်းအကျိုးကို ရရှိနိုင်ပါတယ်။
သောတာပန် ဖြစ်သွားပြီးလျှင် ပိုပြီး ရရှိနိုင်တာ ထင်ရှားပါ
တယ်။

ဤကဲ့သို့ ယနေ့ယခုအခါ၌ သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း
အင်္ဂါ (၄)ပါးနှင့် သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ရရှိအပ်
သော အကျိုးတရား (၆)ပါးတို့ကို နာကြားရသဖြင့် နာကြားရ
သောအတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံပွားများ အားထုတ်နိုင်ကြပြီးလျှင်
မိမိတို့အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်တဲ့ တရားထူး တရားမြတ်
တို့ကို ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို

(၄၃)

လွယ်ကူသောအကျင့်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍
မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဆရာတော်ဘုရား ပေးတဲ့ဆုနှင့် ပြည့်စုံရပါလို၏အရှင်ဘုရား။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘုရား။

အရပ်ဆယ်မျက်နှာ မေတ္တာပို့ဖြင့် တရားပွဲသိမ်းကြရမယ်။

အရပ်ဆယ်မျက်နှာနေ၊ အားလုံးသောသတ္တဝါတွေ၊ ဘေးရန်
ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲကင်း
ကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ ချမ်းသာစွာဖြင့်၊ မိမိတို့ ခန္ဓာဝန်ကို၊
ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘုရား။

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၄၂/၉၈) (၁၁)

၁၉၉၉ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ အုပ်ရေ (၅၀၀၀)
ပထမအကြိမ်၊ ဓမ္မဒါန

ထုတ်ဝေသူ ။ ။ ဒု - ဗိုလ်မှူးကြီးတင်အောင် (ငြိမ်း)
(၀၃၃၆၆)၊ သဒ္ဓမ္မရုံသီစာပေ၊
အမှတ် (၇)၊ လေယာခေမာလမ်း၊
မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ ။ ။ ဦးနန္ဒ (၀၃၅၉၇)
သီရိနန္ဒာပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ် - ၂၁၅၊ ၃၂လမ်း၊
ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။